

Što će Trump s Kubom?

Kategorija: SVIJETAžurirano: Utorak, 24 Ožujak 2026 07:46
Objavljeno: Utorak, 24 Ožujak 2026 07:46

Nakon uhićenja venezuelskog čelnika Nicolasa Madura, najveće američke vojne operacije u Latinskoj Americi od invazije na Panamu, predsjednik Donald Trump izjavio je da je Kuba sljedeća na redu.

Marco Rubio, državni tajnik i sin kubanskih emigranata koji je karijeru izgradio na obećanju da će srušiti havanski režim, bio je na istom tragu: "Da živim u Havani kao pripadnik vlasti, tražio bih način da pobjegnem."

U međuvremenu se u Trumpove planove umiješao Iran, ali američki predsjednik od Kube nije odustao. "Prije Kube moramo riješiti Iran", izjavio je prije desetak dana.

Kuba, otok s jedanaest milijuna stanovnika koji od 1959. živi pod komunizmom i šest desetljeća pod američkim embargom, odjednom se našla ne u hladnom, nego u vrućem geopolitičkom ratu. Pitanje koje analitičari postavljaju diljem svijeta glasilo je: je li Havana zaista sljedeća u Trumpovom ratnom planu?

Prema analizi CSIS-a, Centra za strategijske i međunarodne studije, objavljenoj u siječnju 2026., američka operacija u Venezueli "nije bila samo taktički vojni uspjeh, nego strateška demonstracija i znak cijeloj regiji".

Desetljećima su analitičari, regionalne elite i autoritarni režimi jednoglasno pretpostavljali da Washington više nema ni politički apetit ni operativnu volju za primjenu sile u južnoj hemisferi. Venezuelanska epizoda "odlučno je srušila tu pretpostavku".

Za Kubu, dodatni psihološki šok bio je ono što se dogodilo u zgradi gdje je boravio Maduro: 32 kubanska elitna vojnika iz jedinice Avispas Negras (Crne ose) poginula su u naletu američkih vojnika. Kubanskoj vojsci bio je to poraz kakav nije iskusila od borbi s američkim snagama na Grenadi 1983.

Učinkovita blokada

Odmah zatim, 29. siječnja 2026. Trump je potpisao izvršnu naredbu kojom je ovlastio nametanje carina, izravno ili neizravno, svima koji isporučuju naftu Kubi. Rezultat je bio trenutačan. Meksička državna kompanija Pemex obustavila je isporuke. Američka obalna straža počela je presretati tankere. Prema New York Timesu, bila je to "prva učinkovita blokada Kube od Kubanske raketne krize".

Posljedice za svakodnevni život bile su katastrofalne. Benzin je na crnom tržištu u Havani poskupio 400 posto u odnosu na tjedan dana prije Madurova uhićenja.

Slavni havanski taksiji iz pedesetih, stari američki automobili koji su godinama bili turistička atrakcija i glavni prijevoz građana, gotovo su u potpunosti nestali s ulica, ostavljajući samo kineske električne tricikle koji ne mogu pokriti potražnju.

Nestanci struje, koji su i prije blokade trajali 12 do 14 sati dnevno, produžili su se na više od 20 sati u ruralnim pokrajinama. Hrana se kvari. Vodene pumpe staju. Bolnice prelaze na agregate,

Što će Trump s Kubom?

Kategorija: SVIJETAžurirano: Utorak, 24 Ožujak 2026 07:46

Objavljeno: Utorak, 24 Ožujak 2026 07:46

ako još imaju goriva. Hitne službe bore se da pronađu gorivo za odlazak na intervencije. Letovi koji donose vitalne medicinske zalihe obustavljeni su jer Kuba više ne može točiti mlazno gorivo na vlastitim aerodromima.

Kubanski potpredsjednik vlade Oscar Perez-Oliva Fraga pojavio se na državnoj televiziji s kratkom porukom: "Gorivo će se koristiti za zaštitu osnovnih usluga za stanovništvo i neophodnih ekonomskih aktivnosti. Nećemo se urušiti."

Predsjednik Diaz-Canel borio se između defetizma i realizma.

U javnim nastupima pozivao je narod da "kreativno odolijeva" i usvoji ratni mentalitet, poručivši: "Jest ćemo ono što možemo proizvesti."

Istovremeno, pozvao je vladu da se "odmah" usredotoči na hitne transformacije ekonomskog i socijalnog modela, što je bila neočekivano pragmatična izjava za lidera koji je tjednima govorio o borbi do posljednje kapi krvi.

Nedugo potom izjavio je da je "Kuba spremna na razgovor s Washingtonom o svakoj temi bez preduvjeta" - uz zadržavanje suvereniteta nad pitanjima koja je označio internim kubanskim poslovima.

Kuba ipak nije Venezuela

Vojni stručnjaci koji su proučavali scenarije intervencije bili su jasni u jednoj točki: Kuba nije Venezuela.

"Kuba je bolje pripremljena od Venezuele za obranu od napada. Njezina vojska je uvježbana, zakopana i suočava se s prijetnjom SAD-a od šezdesetih. Malo je vjerojatno da Trump može ponoviti u Kubi ono što je postigao u Venezueli - brz državni udar bez puno žrtava. Ako bi SAD krenuo u invaziju punih razmjera, pobjedio bi, ali to ne bi bila jeftina operacija. Ne bi bila brza i prolilo bi se puno krvi", rekao je David Pion-Berlin, politolog sa Sveučilišta UC Riverside.

Tu procjenu potvrđuje i kubanska vojna doktrina. Havana već desetljećima razvija strategiju "rata cijelog naroda" - asimetričnog otpora u kojemu cijelo civilno stanovništvo sudjeluje u obrani.

Kubanski analitičar Sebastian Arcos u razgovoru za CNN izjavio je da američka blokada nafte znači da je "Washington prestao biti pasivni promatrač situacije i postao aktivni agent promjene koji promiče promjenu režima".

Iza toga stoji i hladna ekonomska logika. Kuba posjeduje neke od najvećih svjetskih rezervi nikla i kobalta, koje aktualna američka administracija želi koristiti.

Posljedice po SAD

Foreign Policy u analizi iz ožujka 2026. upozorio je da bi "ovako proizvedena kriza mogla dovesti do kolapsa države, s dugotrajnim posljedicama po Sjedinjene Države".

Što će Trump s Kubom?

Kategorija: SVIJETAžurirano: Utorak, 24 Ožujak 2026 07:46
Objavljeno: Utorak, 24 Ožujak 2026 07:46

Slom kubanske države ne bi rezultirao urednom tranzicijom prema demokraciji nego kaosom, masovnom migracijom prema Floridi i vakuumom u moći koji bi popunili kriminalni karteli. Svaka od tih posljedica bila bi za Washington gora od trenutnog statusa quo.

A Trump u međuvremenu poručuje: "Kuba je trenutno propala nacija i nema ni mlaznog goriva da avioni polijeću. Riješit ćemo to ubrzo"

Na muzejskim zidovima Playa Girona, gdje je 1961. propala američka invazija, i dalje stoji slogan koji Kubanci ponavljaju generacijama: "Primera derrota del imperialismo en America - prvi poraz američkog imperijalizma."

Hoće li ta poruka opstati i ovaj put? (Hina)

